

Udenrigsministeriet

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg

Kopi: UPN

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>
Girokonto 3 00 18 06

Bilag

Sagsnummer
23/0144

Kontor
EKN

9. december 2023

SKRIFTLIG FORELÆGGELSE

Rådsmøde (udenrigsanliggender) den 11. december 2023

Dagsordenen for rådsmøde (udenrigsanliggender) den 11. december 2023 omfatter; *Ruslands aggression mod Ukraine, Situationen i Israel og den omkringliggende region/Mellemøsten, Sabel samt udenrigspolitiske aspekter af økonomisk sikkerhed* som diskussionspunkter. Punkterne forelægges hermed Folketingets Europaudvalg til orientering. Der henvises i øvrigt til sammenotatet for rådsmødet, som er oversendt til Folketingets Europaudvalg den 20. november 2023.

Dagsordenspunkt 1: Ruslands aggression mod Ukraine

Der forventes en drøftelse med særligt fokus på EU's sikkerhedstilsagn til Ukraine samt muligvis arbejdet med 12. sanktionspakke.

Der var på seneste rådsmøde generelt bred enighed om, at EU skal sende et stærkt og samlet signal om fortsat støtte til Ukraine – også på lang sigt. Der er opnået enighed om en ramme for sikkerhedstilsagnene, og EU er påbegyndt konsultationer med Ukraine om indholdet heraf. Det er forventningen, at der på rådsmødet vil blive gjort status for konsultationerne med Ukraine. Som udvalget tidligere er blevet orienteret om, er forslaget om en ny militær bistandsfond på op til 20 mia. euro en del af EU's sikkerhedstilsagn. Forhandlingerne om bistandsfonden kører i et særskilt spor, men når EU-landene er blevet enige om forslaget, vil den militære bistandsfond indgå som et centralt element i sikkerhedstilsagnene til Ukraine. Regeringen bakker op om EU's sikkerhedstilgang, idet det er afgørende, at der sendes et stærkt signal til både Ukraine og Rusland om, at EU fortsætter støtten til Ukraine, så længe det er nødvendigt.

Det er ligeledes muligt, at drøftelsen på rådsmødet vil berøre arbejdet med 12. sanktionspakke. Med forbehold for, at forhandlingerne fortsat er i gang og først endeligt skal vedtages af medlemsstaterne, kan dog fremhæves, at pakken generelt lever op til danske ambitioner på sanktionsområdet. Der lægges blandt andet op til nye sektorsanktioner, nye

individuelle sanktionsdesigneringer samt tiltag, som styrker indsatsen mod sanktionsomgåelse.

Dagsordenpunkt 2: Situationen i Israel og den omkringliggende region/Mellemøsten

På rådsmødet vil der også være en drøftelse af situationen i Israel og den omkringliggende region. Efter en ugelang pause i kamphandlingerne, hvor over 100 gidsler blev frigivet og flere nødhjælpskonvojer er kommet ind i Gaza, er kamphandlingerne blevet genoptaget. Israel har gennemført omfattende luftangreb og indledt en landoperation i syd, således at Israel nu opererer i hele Gaza. Hamas har ligeledes gennemført omfattende missilangreb mod Israel. Samtidig ses stigende konfrontationer mellem palæstinensere og henholdsvis israelske sikkerhedsstyrker og bosættere på Vestbredden – samtidig med, at konfrontationerne mellem Hizbollah og Israel omkring grænsen til Libanon fortsætter.

Situationen er således dybt bekymrende. Den humanitære situation i Gaza er katastrofal. FN's generalsekretærs aktivering af artikel 99 i FN-pagten er et vidnesbyrd om alvoren af den nuværende situation på jorden.

På rådsmødet forventes en drøftelse af, hvorledes EU kan bidrage til at deeskalere på den korte bane, og på den lidt længere bane, hvordan man kommer en to-statsløsning nærmere.

Dagsordenpunkt 3: Sahel

Der vil på rådsmødet også være en drøftelse af Sahel. Drøftelsen forventes at fokusere på, hvordan EU og medlemslandene bedst kan forblive engagerede i en region af strategisk vigtighed for Europa – uden utilsigtet at legitimere eller styrke militærregimerne i regionen. Militærkuppene i Mali, Burkina Faso og Niger har forværret sikkerhedssituationen i det centrale Sahel – og samtidig gjort rammebetingelserne for EU's engagement i regionen mere vanskelig.

Fra dansk side vil der på rådsmødet være fokus på, at man internt i EU får en grundlæggende drøftelse af de dilemmaer, som EU står overfor i Sahel. Der er således – i dansk optik – behov for en mere langsigtet tilpasning af EU's udviklings-, forsvars- og sikkerhedspolitiske engagement i regionen – herunder også med de vestlige kyststater. Dette skal ske ved at EU forbliver engageret, støtter den civile befolkning og løfter strategiske interesser, uden dog at legitimere illegitime regimer. Det vil således fra dansk side være vigtigt, at man på rådsmødet kan blive enige om nogle fælles principper for EU's fortsatte engagement

Dagsordenpunkt 4: Udenrigspolitiske aspekter af økonomisk sikkerhed (udgået)

På rådsmødet er også et dagsordenspunkt om de udenrigspolitiske aspekter af økonomisk sikkerhed. Drøftelsen var oprindeligt planlagt på dagsorden for rådsmøderne den 20. juli og den 13. november, men blev udskudt begge gange. Punktet er således tidligere blevet forelagt for udvalget, hvorfor der henvises til forelæggelserne i henholdsvis juli og november.

Dagordenspunkt 5: Undertegnelse af økonomisk partnerskabsaftale med Kenya

Udvalget orienteres om den snarlige undertegnelse af den økonomiske partnerskabsaftale mellem EU og Kenya, der forventes at finde sted inden for kort tid, måske allerede i december.

Kenya er et økonomisk lokomotiv og demokratisk holdepunkt i Østafrika. For Danmark er Kenya en vigtig bilateral partner. Samtidig er Kenya et land, hvor blandt andet kinesisk tilstedeværelse og dertilhørende investeringer i eksempelvis infrastruktur er meget tydelig, hvilket er et vidnesbyrd om, at EU skal gøre mere for at fremme ligeværdige partnerskaber og strategiske alliancer. Derfor er underskrivelsen af aftalen med Kenya, og dermed udbygningen af handelsrelationerne mellem EU og Kenya, også en vigtig markering på et kritisk tidspunkt i den aktuelle geopolitiske situation.

Siden sidst: Orientering om forventet underskrivelse af udvidet partnerskab- og samarbejdsaftale mellem EU og Kirgisistan.

Afslutningsvis orienteres udvalget om en ny udvidet partnerskabs- og samarbejdsaftale mellem EU og Kirgisistan. Udvalget er tidligere blevet orienteret om åbningen af forhandlingerne under møde i udvalget den 6. oktober 2017.

Aftalen er nu færdigforhandlet, og det forventes, at Rådet i denne måned eller i starten af 2024 vil træffe beslutning om at underskrive den. Aftalen vil bl.a. indeholde dialog om menneskerettigheder, retsstatsprincipper – samt samarbejde om sundhed, videnskab og teknologi, energi, den grønne dagsorden, skat og handelsfremme. Der er tale om en såkaldt blandet aftale, som også skal ratificeres nationalt. Men i første omgang vil de dele af aftalen, som er ren EU-kompetencer træde i kraft. Der forventes, at være enighed blandt medlemsstaterne om at underskrive aftalen.